

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 2. Exhortatio Dominorum subditos adificat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

remedium aliquod adhibeat. Atque hoc modo vitia, quæ firmas à multis annis radices egerant, iam à corde euelli solent; & manifestata curari: totaq; domus ab omni idolatria spirituali occulte inualesceat, penitus emundari.

In dictum locum.

Occasiones & radices peccatorum tollenda.

Absit cupidas.

i Mich. 7.19
Li. 3. in Gen.
cap. 12.

Crucis Christi medi- cina.

I pre- sequor

a Mat. 5.15.

VERVM feruens Iacobi diligentia viterius etiam processit; nam quamuis idola ex auro argentoque conflata, illorumque inaures, & monilia admodum pretiosa essent, nullum tamen cupiditatæ traditum dedit, nec metallum illud pretiosum in suum vnum conuertit: ne eius aspectu idola ipsa, quæ ex auro illo confecta erant, in memoriam reuocaret: ac propterea omne aurum & argentum, quod accepit, statim terræ infudit, ne in posterum videri posset. Imò notat Abulensis, Iacob non idola modò confregisse, sed igni omne metallum iniecisse, vt liquefactum per terræ venas penetraret, atq; ita euanesceret: ne, quod in idolum conflatum fuerat, in hominum vnum cederet, eosq; pollueret. Quid verò hoc aliud sibi vult, quām superiores ac dominos de familiarum suarum bono lolicitos commonefacere, non debere esse contentos, si peccata qualitercumque è medio auferantur, sed operam etiam dare debere, vt & occasiones & radices illorum penitus euellantur. Ne igitur avaritia illos excæceret, nec ob exiguum lucellum comparandum, domi quid retineant, quod alicuius criminis committendi sit occasio: sed viuat econtra amoris diuini in eis zelus, vt terra obruant, quidquid peccatum suscitare queat, dent operam, vt monilia aurea, quæ idolorum aures exornabant, obedientiamque idolatriarum testabantur, amoris diuini flamma consumantur & pereant, ac maledictam adeò obedientiam detestentur, terræque profundo obruant: ne in posterum consurgat & compareat, neque alia in anima vigeat obedientia, quām quæ ostertur Deo vero, & Iesu Christo D. N. qui nos è dura captiuitate pretioso sanguine redemit; & abi omnibus peccatis nostris, quæ prouiciet in profundum maris, emundabit. Declarauit hoc Iacob (vt bene Rupertus obseruat) dum idola iuxta arbores terebinthum (ex qua resina distillat) sepelinunt: quæ arbor crucis Christi figura est, èqua pretiosi sanguinis illius resina, ad vulnerum nostrorum medicamentū profluxit: cuius efficacia omnia delicta nostra sepulta euaneantur.

§. II. Exhortatio Dominorum subditos adificat.

DENIQUE dominus domesticos suos ita exhortari debet, vt exemplo il- lis suo præluceat, dicendo sicut Iacob: *surgite & ascendamus in Bethel, ut faciamus ibi altare Deo, qui me exaudiuit in die tribulationis meæ, & socius nū- itineris mei;* & non ait: ascendite, & struite altare; sed: *ascendamus & faciamus*: nam in hisce religionis actibus, capita præcedant necesse est, & alios se- cum trahere, vt sint tanquam a *Incarna ardentes*, quæ toti domui col- luceant, & tanquam S A L: vt omnibus, qui in domo versantur, virtu- tum

tum gustum ac saporem adferant. Solent quippe serui in id accuratius in-cumberere, ac libentius, quod à Dominis suis fieri vident; & quæ illi laudant, etiam dilaudare, quæ vero reieciunt, pariter reieccere. Ipsi igitur primi tem-plum adeant: quod sacris, & concionibus intersint, & Sacramentorum par-ticipes reddantur: ac tunc alios secum trahant: non modò vt filiorum ac ser-uorum illis comitatus honori sit, sed vt omnes vñanimi consensu Deum dilaudent, eorundemque bonorum fiant participes. Proponant etiam, quanta illis olim beneficia contulerit Deus, quibus illos eripuerit periculis, quam bene ac placidè hactenus in confortio illius vixerint; quod ab eo bo-na charismata, fauoresque acceperint: æquum proinde videri, vt gratos se datori exhibeant: vt hoc pacto erga vñius Dei cultum afficiantur, qui tanta sibi obsequentibus bona confert, & ob accepta dona, immensas illi gratiarū actiones persoluant: quo ita paratores ad maiora nouaque beneficia reci-pienda inueniantur.

Non est vero quod dæmonum minitantium pericula, & incommoda, dum templum adire, & alia deuotionis exercitia exequi conantur, perrimescant. nam vt Iacob iter suum aggrediente, terror Dei inuasit omnes, itaque hostes perterriti, nemo vt cœptis obsistere, aut aliquā illi inferre iniuriā sit ausus, ita quoq; qui sanctis pijsque operibus incumbunt, quibus creatorem suum colant & honorent, confirmantur cœlitus ac iuuantur, terrore inimicis, ea-dem impedita, aut saltem praua aliqua intentione inquinare satagentibus, iniecta. Nam (vt S. Chrysost. hoc examinans, ait) nihil beatius est eo, qui dini-nam gratiam affectus est, & Deo placet: cuius prouidentia semper excubat ad eius inimicos propulsandos, cumque à periculis eruendum.

QVOD Si insignem prouidentiæ huius effectum scire desideres, audi ob-serco, quæ inhunc locum Rufertus annotat. Eodem namque capite, Racheli è partu vehementi mortuæ obitus describitur, insinuatque id eadem æ-state, cum in Bethlehem pergeret, accidisse. Elucet hic insignis quædam Dei prouidentia ipsi Iacob inspirantis, vt omnia idola è familiæ manibus excu-teret: ne scilicet Rachel, si cum ijdem mori cōtingeret, aliquod salutis di-scretum incurreret. Apparet etiā, quam Racheli felicitas fuerit, quæ tam san-ctum & sollicitum maritū nacta sit: qui impietatis hanc caliginem ab oculis tolleret: v. si mori cōtingeret, in gratia saltem Dei è viuis decederet. In quo adimpletur illud Apostoli: *b per viū fidem, sanctificatā esse mulierē infidem;* probum scilicet maritum causam esse salutis vxoris. Hinc patres familias di-lectant, non esse incurios in danda opera, vt domestici exactam peccatorum Confessionem frequenter instituant, vitamque Christiano homine di-gnament: nam fortè inter plures, quibus id consulunt, aliquis erit, qui rati consilio & admonitione opus habeat: vt potè morti fortè propior:

*Domino rū
exhortatio.*

*Dei benefi-
cia.*

*Gratia Dei
mimicos
arceret.*

*Hom. 59, in
Gen.*

*Vbi supra.
Dei prou-
identia, ma-
riti cura sal-
uata Ro-
tore.*

*b. Cor. 7.
149*

*Mors omni-
hora expe-
ctanda.*

& cuius

& cuius salus in maximo discrimine veratur: p̄endet verò eius remedium ex consilio & admonitione ita opportunè proposita ut eam exequatur. Di- scant item ab hoc exemplo illi, qui idola suam intra conscientiam delitesce- re sinunt, dum tempus opportunum habent, eadem ejicere; ne in oīs inopi- natò illos, cum iniquo adē hospite, qui æternæ damnationis sit causa, op- primat.

CAP V T VI.

RATIO ET MODVS QVO DOMINI, FAMILIAE
suæ vitia corrigere, ac punire debent, absque nimia se-
ueritate: aliorum ad id opera adhibita.

2.2.9.33.8.3

Superiorum
propria Cor-
rectio.

Eius negli-
gentia cru-
deltas.

I.

Reg. 46. ex
suffis.

a Luc. 10. 31
Corpus cu-
ras animam
negliges?
I. Reg. ad
fratres ca. 7
refertur
q. 5. c. 4. I.

A M E T S I correctionis fraterne præcepta ad omnes in genere ho- mines, teste D. Thoma, pertineant; vt proximum, quod peccan- di consuetudinem deserat, sedulò commoueant: ad prælatorum ta- men in primis ea spectant: quorum est non modò delinquentes commouere; sed & acriter (si opus fuerit, rigideque reprehen- dere, in eosque pro delicti grauitate animaduertere. Prælatorum verò no- mine omnis Superior cùm Ecclesiasticus, tum sacerularis (qualis is demū fue- rit) Dominus cum subditis, pater cum filijs, ciuitatis præfetus cum ciuibus comprehenditur. Qui omnes si officio huic, vel præ inertia ac negligentia, vel ficto pietatis clementiae que titulo defuerint; in subditos, & vniuersam suam Rempublicam, communitatem vel familiam, quin & in se ipsos cru- deles erunt: vt interim raseam, quam grauiter Deum offendant, qui falsam hanc pietatem, ac veram potius crudelitatem grauiter puniet.

P R I M U M : si enim insignis crudelitas foret, seruum corpore agrum, le- ctoque defixum deferere, nec debita sanitatis recuperandæ remedia adhi- bere: quod citius moreretur; ecqua futura immanitas (inquit Basilius) in am- ma illum debilem & infirmum non corrigeret & iuuaret, ne moriatur ma- gna profectò crudelitas & immisericordia a sacerdotiis illius ac Lenita fuit, du- in seminecem viatorem à latronibus despoliatum incidentes, eiusdem nec miseratione tacti sunt, nec vulnera alligārunt, nec medicamen aliquod ap- plicuèrent. Econtra præclara atque insignis Samaritani misericordia, qui vul- nera alligauit, medicamentum, non modò olei, quod lenit; sed & vni, quod pungit, adhibuit, erit igitur (ait S. Augustinus) insignis & detestanda crude- litas, finere vt proximus tuus & subditus moriatur in anima, cō quod cor- rigere ac corripere negligas; summæ verò pietatis actus, medicinam adhi- bere,